MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-4 ta' Lulju, 2008

Citazzjoni Numru. 358/2007

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fl-10 ta’ Settembru, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett u bil-ġurament tiegħu kkonferma:

1. Illi l-esponenti żżewweġ lil B fis-27 ta’ Mejju tas-sena 1990, u dan kif jirriżulta mill-anness dokument immarkat Dok. A.

2. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-attur fil-mument taż-żwieġ issimula l-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

3. Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u bla effett *ai termini* ta' l-Artiklu 19 (1) (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għaldaqstant, tgħid il-konvenuta għar-raġunijiet premessi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fis-27 ta' Mejju tas-sena 1990, huwa null u mingħajr effett legali *ai termini* ta' l-Artiklu 19 sub-artiklu (1) paragrafu (f) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 dwar iż-Żwieġ (Kapitlu 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-Żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li tibqa' minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuta, ippreżentata fit-12 ta' Frar, 2008, li permezz tagħha esponiet bir-rispett u bil-ġurament tagħha kkonfermat:

1. Illi t-talba tar-rikorrent għad-dikjarazzjoni ta' nullita' taż-żwieġ eżistenti bejn il-partijiet ma għandha l-ebda fundament la fattwali u wisq inqas legali, u għalhekk għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż.

2. Illi t-talba kif premessa *gia'* ġiet deċiża minn din l-Onorabbli Qorti fl-istess ismijiet Ċitaz. Nru. ____ fis-26 ta' Jannar, 2007 u għalhekk tikkostitwixi "*res iudicata*" bejn il-partijiet.

3. Illi meta l-partijiet ikkontrattaw iż-żwieġ bejniethom fis-27 ta’ Mejju, 1990, kienu jeżistu l-elementi neċessarji kollha għall-validita’ taż-żwieġ.

4. Illi fil-mument taż-żwieġ ir-rikorrenti ma setax issimula l-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa. Lanqas ma indika x’tip ta’ simulazzjoni eżerċita fil-konfront ta’ l-intimata meta ġie ċċelebrat iż-żwieġ tagħhom u/jew kif il-kunsens tiegħu nkiseb b’esklużjoni pożittiva ta’ l-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

5. Illi l-invokazzjoni ta’ l-Artiklu 19 (1) (f) tal-Kapitlu 255 da parti tar-rikorrent hija sempliċement attentat ieħor biex jattakka ż-żwieġ validu tagħhom, kif *gia’* għamel fil-proċeduri preċedenti, mil-liema ma ntavola l-ebda appell.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attur u tal-konvenuta.

Rat il-verbal tas-seduta tad-9 ta’ Ġunju, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qiegħed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1990 a bażi ta’ l-Artiklu 19(1) (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenuta għall-ewwel opponiet, iżda sussegwentement ikkonfermat dak illi qal l-attur fl-affidavit tiegħu, anzi żiedet xi elementi oħra li jistgħu iwasslu ghall-annullament; iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’*

diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attur jirrigwardaw:

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006):

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element

essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti ta' l-Appell ukoll qalet li: "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Il-partijiet għalkemm iżżewġu wara xi seba' snin għarajjes, kien hemm nieqes dak l-affettament illi wieħed jistenna, u infatti kif bdew il-problemi normali taż-żwieġ, dan ikkrolla.

Jirriżulta infatti li l-attur għandu difett fiżiku li għalkemm hu wieħed li ċertament ma jagħtix fil-għajn, jidher li kien jaffettwah ħafna psikoloġikament u kien jaħseb li ebda tfajla ma kienet ser toħroġ miegħu. Għalhekk meta l-konvenuta aċċettat li tagħmel dan, mal-ewwel rabat qalbu magħha mingħajr ma qagħad jaħseb għal relazzjoni fit-tul. Naturalment il-konvenuta f'dan kollu ma kellha ebda tort, iżda da parti ta' l-attur kien hemm difett serju ta' diskrezzjoni kif trid il-liġi, u l-Qorti tħoss li għandha taderixxi għat-talba attriċi.

Għalhekk il-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ iċċelebrat bejn il-partijiet fis-27 ta' Mejju, 1990. L-ispejjeż a kariku ta' l-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------